

Warszawa, dnia 09 stycznia 2026 r.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

WOOŚ-II.420.38.2025.JK.9

Postanowienie

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, zwanej dalej „Kpa”), art. 63 ust. 1 i 4, oraz art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm. zwanej dalej „ustawą ooś”), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 08 kwietnia 2025 r., uzupełnionego w dniu 17 lipca 2025 r., Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w m.st. Warszawie sp. z o.o. reprezentowaną przez Pana [REDAKTOWANO] oraz Pana [REDAKTOWANO] o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

postanawiam:

- I. nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na: budowie instalacji wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru w postaci dwóch turbin o mocy do 400 kW (łącznie do 800 kW) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na dz. nr ew. 127/11, obręb Łubna, gmina Góra Kalwaria;
- II. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zwanego dalej „raportem ooś”) na zgodny z zapisami art. 66 ustawy ooś oraz określić elementy wymagające szczegółowej analizy, do której należą:
 1. określenie warunków gruntowo-wodnych w miejscu nowoprojektowanej trasy,
 2. wskazanie lokalizacji zbiorników retencyjnych, pojemności oraz sposobu odprowadzania wód z tych zbiorników,
 3. ocenienie możliwości przyjęcia wód opadowych i roztopowych przez poszczególne odbiorniki,
 4. wskazanie miejsc lokalizacji zapleczy budowlanych i miejsc składowania materiałów budowlanych wraz z opisaniem sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 5. opis planowanego przedsięwzięcia, a także:
 - 5.1. opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia (inwentaryzacja przyrodnicza terenu, opis fauny, flory, istniejących obszarów podlegających ochronie prawnej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13), zwanej dalej „uop”), w szczególności:
 - 5.1.1. listy gatunków ptaków występujących w granicach obszaru planowanej inwestycji oraz w jej okolicach (w promieniu 2 km od każdego wiatraka) w skali całego roku, wraz ze wskazaniem statusu (lęgowy, zalatujący z sąsiedztwa, przelotny – żerujący lub odpoczywający na powierzchni, przelotny – niezwiązany z powierzchnią, zimujący);
 - 5.1.2. charakterystyki występowania ptaków, dla których przedsięwzięcie może być istotną barierą ekologiczną, w tym dokładny przebieg tras przelotów, kierunki przemieszczania się, wysokości przemieszczania się, sezonowość występowania, lokalny i regionalny schemat przemieszczania się;
 - 5.1.3. związki pomiędzy występowaniem ptaków, a siedliskami, odnoszące się do możliwości odpoczynku i żerowania w okresie koczowisk, a następnie migracji wiosennej, jesiennej, możliwości odpoczynku i żerowania w okresie zimowiska oraz możliwości występowania w okresie lęgowym – ocena w cyklu rocznym;

- 5.1.4. listy gatunków nietoperzy występujących w wytypowanych przez chiropterologa miejscach, gdzie jest najwyższe prawdopodobieństwo znalezienia kolonii rozrodczych, na powierzchni planowanej inwestycji oraz w jej okolicach w skali całego roku;
- 5.1.5. charakterystyki występowania nietoperzy, dla których przedsięwzięcie może być istotną barierą ekologiczną, z uwzględnieniem migracji sezonowej do miejsc rozrodu i do miejsc zimowania oraz migracji na żerowiska – ocena w cyklu rocznym,
- 5.2. opis przewidywanych skutków dla gatunków ptaków i nietoperzy w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia;
- 5.3. określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko ww. analizowanych wariantów, w szczególności: śmiertelności w wyniku kolizji, efektu bariery dla przelotów lokalnych i długodystansowych, odstraszenia od siłowni (efektywna utrata siedlisk) oraz fragmentacja krajobrazu (związana z m.in. z budową sieci dróg serwisowych oraz linii kablowych SN i WN) w tym:
 - 5.3.1. wpływu inwestycji na gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, gatunki wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński) oraz gatunki SPEC w kategorii 1 – 3 (BirdLife International 2004), zlokalizowane na obszarze inwestycji oraz w sąsiedztwie;
 - 5.3.2. wpływu inwestycji na szlaki migracyjne zwierząt (głównie ptaki i nietoperze);
 - 5.3.3. wpływu inwestycji na przyszłe wykorzystanie terenu;
 - 5.3.4. kumulacji oddziaływań planowanej inwestycji, z inwestycjami które są w tej chwili realizowane i które były przedmiotem postępowania administracyjnego w Urzędzie Gminy Góra Kalwaria;
 - 5.3.5. wpływu inwestycji na elementy sieci ekologicznej Natura 2000 (możliwość potencjalnego, bezpośredniego i pośredniego wpływu przedsięwzięcia na siedliska gatunków, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000; ocena skutków lokalizacji elektrowni wiatrowej dla ciągłości istnienia obszarów Natura 2000 (Dolina Środkowej Wisły PLB140004, Łąki Soleckie PLH140055); możliwość ciągłego, istotnego oddziaływania elektrowni wiatrowej na gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000; oddziaływania innych czynników lub elementów związanych z pracą generatorów prądu na sieć Natura 2000),
- 5.4. wskazanie źródeł informacji stanowiących podstawę do sporządzenia raportu oraz uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w tym na:
 - 5.4.1. krajobraz (oddziaływanie na walory krajobrazowe, wprowadzenie dominanty w postaci wież i turbin, analiza widzialności instalacji z określonych odległości najlepiej w oparciu o numeryczny model terenu z wykorzystaniem technologii GIS) https://ochronaprzyrody.gdos.gov.pl/files/artykuly/5471/Farmy%20wiatrowe%20-%20zalecenia_icon.pdf;
 - 5.4.2. w odniesieniu do oceny oddziaływania inwestycji na ptaki, jak i zagadnień metodycznych dotyczących badań ptaków sugeruje się wykorzystanie metodyki, opartej o wytyczne dotyczące oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki, opracowanej przez P. Chylarecki i inni (GDOŚ, 2011)
- 5.5. opis przewidzianych działań mających na celu zapobieganie, minimalizowanie i łagodzenie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 5.6. przedstawienie zagadnień w formie kartograficznej, w tym:
 - 5.6.1. uwzględnienie lokalizacji inwestycji w odniesieniu do obszarów objętych ochroną na podstawie uoop;
 - 5.6.2. uwzględnienie oddziaływań skumulowanych przedmiotowej inwestycji z innymi, planowanymi w sąsiedztwie elektrowniami wiatrowymi, słonecznymi i innymi przedsięwzięciami infrastrukturalnymi (co najmniej na obszarze gminy),
- 5.7. przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji;
- 5.8. w zakresie badania natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki, obejmującej:
 - 5.8.1. oszacowanie natężenia przelotów (lokalnych i długodystansowych) ptaków w przestrzeni powietrznej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków o wysokiej kolizyjności (ptaki drapieżne i inne duże ptaki), ocenę zmienności tych parametrów w cyklu rocznym,

- 5.8.2. wyznaczenie powierzchni próbnych – punkty obserwacyjne zlokalizowane w pobliżu każdego wiatraka w miejscach o dobrej widoczności (brak lasu, wysokich drzew), punkty obserwacyjne powinny być oddalone od siebie o około 2-3 km;
- 5.8.3. prowadzenie kontroli każdego punktu, w przypadku, gdy jest ich więcej niż 3 powinny trwać minimum 1 godz. obserwacji (gdy punktów jest 2 lub 3 wówczas po min. 2 godziny obserwacji na każdym punkcie; przy jednym punkcie obserwacyjnym – min. 4 godziny) w godzinach około południowych (IV-VIII) lub godzinach rannych (pozostały okres). Podczas kolejnych wizyt terenowych obserwacje należy rozpoczynać naprzemiennie na poszczególnych punktach obserwacyjnych;
- 5.8.4. notowanie wszystkich obserwacji ptaków widzianych w locie (w zasięgu wzroku) z podziałem na kategorie pułapu przelotu (poniżej zasięgu śmigieł, w zasięgu śmigieł i powyżej zasięgu śmigieł – w przypadku obserwacji tego samego ptaka na różnych pułapach rejestrujemy go w każdej stwierdzonej strefie), a w przypadku ukierunkowanego przelotu należy również uwzględnić kierunek. Rejestracji podlegają również ptaki nierozpoznane co do gatunku (wówczas ptaki powinny być zaklasyfikowane do szerszej kategorii, np. „szponiaste nieoznaczone”, „wróblowe nieoznaczone” itp.). Skowronki śpiewające w locie nie podlegają rejestracji;
- 5.8.5. prowadzenie kontroli punktu – co ok. 6-18 dni, w zależności od ścieżki monitoringu, z nasileniem w okresie przelotów wiosennych (III-V) i jesiennych (VIII-XI);
- 5.8.6. sporządzenie wyników w formie tabeli uwzględniającej dane z każdej kontroli (liczba os. na godzinę obserwacji) w rozbiciu na poszczególne gatunki ptaków i strefę pułapu wysokości,
- 5.9. cenzus lęgowych gatunków rzadkich i średniolicznych:
 - 5.9.1. powierzchnia próbna: teren zajęty przez wiatrak tj. w promieniu 500 m wokół od każdego wiatraka wraz z buforem 1,5 km wokół nich;
 - 5.9.2. kontrole: 3 kontrole dzienne – każda całości obszaru (przełom marca i kwietnia – ze szczególnym uwzględnieniem ptaków drapieżnych i kruk, maj oraz przełom czerwca i lipca); dodatkowo wszystkie obserwacje oportunistyczne dokonywane w trakcie prac terenowych, liczenie gniazd bociana białego i ocena jego sukcesu lęgowego (lipiec). W kwietniu dodatkowa nocna kontrola w poszukiwaniu sów (z zastosowaniem stymulacji głosowej). W maju (III dekada) kontrola nocna nakierowana na wykrycie lęgowych chruścieli (derkacza);
 - 5.9.3. liczone i kartowane wszystkie ptaki z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej, gatunki wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński), gatunki SPEC w kategorii 1-3 (BirdLife International 2004 - z wyjątkiem najpospolitszych tj.: skowronka, szpaka, dymówki, oknówki, wróbla, mazurka, makolągwy, muchołówki szarej, sikory ubogiej, czubatki, pleszki, świstunki leśnej, białorzytki i krętogłowa) oraz pozostałe o dużych rozmiarach ciała (w tym np. czapla siwa, pozostałe blaszkodziobe, szponiaste i siewkowe oraz kruk), a także wszelkie gatunki kolonijne. W buforze 2 km rejestracji nie podlegają kuropatwa, przepiórka, lerka, świergotek polny, jarzębatka, gąsiorek, ortolan oraz potrzesezcz – gatunki te rejestruje się tylko na obszarze inwestycji;
 - 5.9.4. wynikiem obserwacji powinna być mapa ukazująca rozmieszczenie stanowisk lęgowych/terytoriów stwierdzonych gatunków ptaków, z uwzględnieniem rozmieszczenia turbin wiatrowych i buforu 1,5 km wokół nich,
- 5.10. badania transektowe liczebności i składu gatunkowego:
 - 5.10.1. wyznaczyć transekt pokrywający w miarę równomiernie obszar planowanej inwestycji, jego kontrola podczas kolejnych wizyt terenowych powinna rozpoczynać się naprzemiennie z różnych końców;
 - 5.10.2. kontrole transektu prowadzić w równych odstępach czasu, tj. co ok. 6-18 dni, w zależności od ścieżki monitoringu, z nasileniem w okresie przelotów wiosennych (III-V) i jesiennych (VIII-XI);
 - 5.10.3. kontrole należy przeprowadzić w godzinach porannych, od wschodu słońca (IV-VIII) lub w godzinach około południowych (pozostały okres);
 - 5.10.4. liczone wszystkie ptaki widziane i słyszane, zgodnie ze standardową metodyką. Osobno notuje się ptaki stacjonarne, a osobno lecące (śpiewające w locie skowronki są traktowane jak ptaki stacjonarne, ptaki które siadły lub poderwały się do lotu

- również należy traktować jak stacjonarne), w tym również ptaki nierozpoznane co do gatunku (wówczas ptaki powinny być zaklasyfikowane do szerszej kategorii, np. „szponiaste nieoznaczone”, „wróblowe nieoznaczone” itp.). Ptaki w locie należy przypisać do pułapu wysokości (poniżej zasięgu śmigieł, w zasięgu śmigieł i powyżej zasięgu śmigieł);
- 5.10.5. wyniki w formie tabel zawierających liczebność ptaków w rozbiu na poszczególne gatunki oraz poszczególne kontrole w przeliczeniu na: 1 km transektu (ptaki stacjonarne) lub godzinę obserwacji (ptaki lecące),
- 5.11. sugeruje się również badania w protokole Monitoringu Pospolitych Ptaków Lęgowych – MPPL:
- 5.11.1. celem tych badań jest poznanie składu gatunkowego i zagęszczeń poszczególnych gatunków ptaków wykorzystujących teren w okresie lęgowym, dyspersji polęgowej i migracji jesiennej w celu porównania zebranych wyników z uzyskanymi podczas badań MPPL w podobnych typach krajobrazu bądź w odniesieniu do konkretnego regionu Polski. Opis zastosowań standardu metodycznego programu MPPL (Chylarecki i inni 2006) – instrukcja liczeń terenowych, wyboru pow. próbnych oraz formularze liczeń są dostępne na stronie internetowej: <https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publicacje,1212>;
- 5.11.2. powierzchnia próbna (obejmująca teren inwestycji): kwadrat 1 x 1 km, w obrębie której wytyczane są dwa równoległe transekty o długości 1 km każdy, oddalone od siebie o ok. 500 m;
- 5.11.3. kontrole: 2 kontrole (w odstępie ok. miesiąca) w terminach 10 IV-15 V (I kontrola) oraz 16 V - 30 VI (II kontrola), zgodnie z ustalonym standardem metodycznym MPPL. Liczone są wszystkie ptaki widziane i słyszane, zgodnie ze standardem metodycznym MPPL,
6. opis zastosowanej metodyki włącznie z podaniem dat i godzin obserwacji,
7. długość monitoringu – minimum 1 rok, z uwzględnieniem wszystkich okresów fenologicznych,
8. w odniesieniu do monitoringu nietoperzy sugeruje się uwzględnienie wytycznych: https://ansee.pl/wp-content/uploads/2015/09/Wytyczne_dotyczące_oceny_oddziaływania_elektrowni_wiatrowych_na_nietoperze.pdf, natomiast w odniesieniu do krajobrazu sugeruje się wykorzystanie wytycznych, zawartych pod adresem https://ochronaprzyrody.gdos.gov.pl/files/artykuly/5471/Farmy%20wiatrowe%20-%20zalecenia_icon.pdf

Uzasadnienie

W dniu 11 kwietnia 2025 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) wpłynął wniosek Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w m.st. Warszawie sp. z o.o. reprezentowaną przez Pana [REDAKTOWANO] oraz Pana [REDAKTOWANO] o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia. Uzupełnienie ww. wniosku wpłynęło w dniu 17 lipca 2025 r.

Analiza zebranej dokumentacji wykazała, iż przedmiotowe przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r ustawy o oś i tym samym potwierdziła właściwość Regionalnego Dyrektora.

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.).

Regionalny Dyrektor uzyskał opinię Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie (zwanego dalej „MPWIS”) z dnia 10 września 2025 r., znak: ZS.7040.83.2025.DB, w której nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor uzyskał opinię Dyrektora Zarządu Zlewni w Warszawie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (zwanego dalej „Dyrektorem ZZ”) z dnia 24 lutego 2025 r.,

znak: W.ZZŚ.4901.189.2025.JS, w której nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor, po przeprowadzeniu wnikliwej analizy przedstawionej dokumentacji, uwzględniając łącznie uwarunkowania przedstawione w art. 63 ust. 1 ustawy o oś oraz biorąc pod uwagę ww. opinie PGW WP i MPWIS postanowił nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko oraz określił zakres raportu o oś argumentując to w odniesieniu do poszczególnych uwarunkowań w przedstawiony poniżej sposób.

1) Rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia, z uwzględnieniem:

a) skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji, a także istotnych rozwiązań charakteryzujących przedsięwzięcie:

Przedsięwzięcie przewiduje budowę dwóch turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, o mocy znamionowej do 400 kW każda i wysokości max. 55 m na koronie zrehabilitowanego składowiska odpadów Łubna, stanowiącego część dz. nr ew. 127/11, ob. Łubna, gm. Góra Kalwaria.

Na terenie inwestycji Inwestor realizuje projekt budowy farmy fotowoltaicznej o mocy do 17 MW oraz instalacji do produkcji i dystrybucji wodoru wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

b) powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko pozwoli na określenie ww. aspektu.

c) różnorodności biologicznej, wykorzystywania zasobów naturalnych, w tym gleby, wody i powierzchni ziemi:

Na etapie realizacji inwestycji będą wykorzystywane: paliwo, energia, woda, surowce i materiały. Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko planowanej inwestycji pozwoli wskazać i ocenić wpływ planowanej inwestycji na różnorodność biologiczną oraz wykorzystanie zasobów naturalnych.

d) emisji i występowania innych uciążliwości:

Przedsięwzięcie będzie oddziaływać na środowisko, jednakże przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwoli na dokładne określenie rodzaju i skali możliwego oddziaływania inwestycji na środowisko wynikających z czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania.

e) ocenionego w oparciu o wiedzę naukową ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii, w tym ryzyka związanego ze zmianą klimatu:

Z przedłożonej karty informacyjnej wynika, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych czy budowlanych.

f) przewidywanych ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz ich wpływu na środowisko, w przypadkach gdy planuje się ich powstawanie:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko pozwoli na dokładne określenie przewidywanych ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz ich wpływie na środowisko.

g) zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wynikającego z emisji:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko pozwoli na dokładne określenie zagrożeń dla zdrowia ludzi, które mogą być wynikiem realizacji planowanego przedsięwzięcia.

2) Usytuowanie przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym i planowanym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – uwzględniające:

- a) obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łęgowe oraz ujścia rzek:

Planowane przedsięwzięcie nie jest położone na obszarach wodno-błotnych lub innych obszarach o niskim poziomie wód gruntowych w tym siedliskach łęgowych oraz przy ujściu rzek.

- b) obszary wybrzeży i środowisko morskie:

Przedmiotowe przedsięwzięcie leży poza obszarami wybrzeży i nie dotyczy środowiska morskiego.

- c) obszary górskie lub leśne:

Przedmiotowe przedsięwzięcie leży poza obszarami góorskimi, ale sąsiaduje z terenami leśnymi.

- d) obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych:

Przedsięwzięcie znajduje się poza strefą ochronną ujęć wód oraz poza obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych.

- e) obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000, oraz pozostałe formy ochrony przyrody:

Planowana inwestycja zlokalizowana będzie poza granicami obszarów podlegających ochronie na mocy uoop. Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar Łąki Soleckie PLH140055 oddalony o ok. 2,4 km w kierunku zachodnim od terenu inwestycji oraz obszar Dolina Środkowej Wisły PLB140004 oddalony o ok. 4,3 w kierunku wschodnim od terenu inwestycji. Najbliższy korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym (Dolina Środkowej Wisły GKPN-10A) zlokalizowany jest w odległości ok. 4,3 km w kierunku wschodnim od terenu inwestycji¹.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie 2 turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, o mocy znamionowej do 400 kW każda i wysokości max. 55 m na koronie zrehabilitowanego składowiska odpadów Łubna, stanowiącego część dz. nr ew. 127/11, obręb Łubna, gm. Góra Kalwaria.

Teren przedsięwzięcia znajduje się w zasięgu obszaru ograniczonego użytkowania wokół składowiska odpadów "Łubna", który wyznaczony został uchwałą Nr XXI/1/2000 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 27 lipca 2000 roku. Obszar ograniczonego użytkowania obejmuje grunty bezpośrednio przylegające do terenu składowiska w promieniu od 100 do 250 m. Od strony zachodniej i południowo zachodniej w zasięgu obszaru znalazły się użytki zielone, tj. podmokłe łąki, na których od wielu lat nie prowadzi się planowej gospodarki rolnej. Od strony południowej, wschodniej i częściowo północnej w granicach wyznaczonego obszaru znalazły się grunty leśne, będące częściowo pod wpływem oddziaływania składowiska.

Z wiedzy własnej tutejszego organu oraz ogólnodostępnych danych wiadomym jest, że tereny rolne, leśne oraz w pobliżu cieków wodnych stanowią siedliska łęgowe ptaków, miejsca żerowania oraz miejsca bytowania i rozrodu innych zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Dotychczasowe badania wskazują, iż elektrownie wiatrowe mogą oddziaływać w sposób negatywny na ptaki na cztery zasadnicze sposoby. Są to: śmiertelność wywołana kolizjami ptaków z siłowniami, efektywna utrata łęgów lub żerów wywołana odstraszeniem ptaków przez turbiny lub inną infrastrukturę farmy, efekt bariery (zmiany tras przelotów wymuszone unikaniem siłowni), bezpośrednia utrata łęgów lub żerów wskutek przekształceń terenu. Podział ten wyjaśnia rozpoznane dotąd mechanizmy ograniczania lokalnej liczebności ptaków przez elektrownie wiatrowe. Ma on charakter umowny, a wyróżnione kategorie nie są w pełni rozłączne. Zwłaszcza odstraszenie i efekt bariery bywają traktowane łącznie. Kolizje ptaków z elektrowniami wiatrowymi notowane są w ciągu dnia i nocą. Generalną ich przyczyną jest niezauważanie przez ptaki przeszkód, w tym obracających się śmigieł. W przypadku kolizji dziennych tłumacząc ją, prawdopodobną hipotezą jest zjawisko „zamazywania ruchu”, doświadczamy je obserwując np. koła jadącego roweru). Polega ono na utracie zdolności siatkówki oka do rejestrowania szybko poruszających obiektów, nasila się wraz ze wzrostem szybkości oraz zmniejszaniem odległości od obiektu.

Śmiertelność ptaków wskutek kolizji z obiektami farm wiatrowych jest najbardziej znanym rodzajem oddziaływania i jednym z najbardziej kontrowersyjnych aspektów rozwoju energetyki wiatrowej w ogóle. Ptaki giną najczęściej wskutek zderzeń ze śmigłami rotora, nierzadko z wieżą lub gondolą

¹ <http://mapa.korytarze.pl/>

turbiny, a także z towarzyszącymi obiektami, jak maszty meteorologiczne lub linie przesyłowe. Prawdopodobieństwo zderzeń wzrasta w warunkach złej widoczności – nocą, w czasie mgły lub deszczu – a także wskutek przyciągającego i dezorientującego ptaki oświetlania turbin. Jest też funkcją liczebności – w rejonach i okresach masowych koncentracji wędrówkowych czy lęgowych zwykle notowany jest najwyższy poziom śmiertelności. Uważa się, że liczba ofiar jest powszechnie, choć niecelowo zaniżana, co wynika z trudności metodycznych w ich odszukaniu, np. wskutek aktywności padlinożerców lub obecności gęstej roślinności wokół turbin. Ptaki drapieżne, ze względu na rozmiary ciała, mniejszą manewrowość i częste wykorzystywanie pułapów kolizyjnych, uważa się za grupę bardziej narażoną na negatywny wpływ elektrowni wiatrowych. Zjawisko może dotyczyć w szczególności gatunków ptaków drapieżnych takich jak orlik krzykliwy, kania ruda, bielik czy myszół, które bardzo często są ofiarami kolizji na farmach wiatrowych. Według szacunków naukowców podatność ptaków szponiastych na kolizje wynosi 0,07 osobnika/turbinę/rok.

Dla zdecydowanej większości gatunków ptaków pojawienie się w danym miejscu wiatrowni zmniejsza jego atrakcyjność i dostępność, niezależnie od okresu fenologicznego czy typu środowiska. Nie tylko na etapie budowy, ale też przez lata eksploatacji obecność turbin, hałas, wibracje, wizyty personelu obsługującego i pojazdów powodują odstraszenie i zaburzenia w zachowaniach ptaków i prowadzą do efektywnej utraty dostępnych dotąd środowisk.

Istnieje ogólna zależność, iż efekt odstraszenia ptaków jest silniejszy w okresach migracji i zimowania niż w okresie lęgowym. Ponadto drobne ptaki wróblowe są mniej podatne na wypłaszanie niż ptaki duże, zwłaszcza te związane z terenami otwartymi (rolnymi). Niemniej jednak wyraźne zmniejszanie się zagęszczeń lęgowych ptaków wróblowych, będące funkcją odległości od turbin wiatrowych, wykazano na terenach trawiastych w Minnesocie: zagęszczenia ptaków wróblowych wokół turbin były 4-krotnie niższe niż w odległości 180 m i na terenach kontrolnych poza farmami. W okolicach Tarify (Hiszpania) liczebność na powierzchniach bez siłowni (silnie zakrzaczonych) była wyższa niż na powierzchniach z siłowniami (o małym zakrzaczeniu).

Inną grupą podatną na oddziaływanie elektrowni są ptaki wodne. Blaszkodziobe i siewkowe *Charadriiformes* zostały zaliczone do ptaków wrażliwych na oddziaływanie farm, tj. wykazujących największe spadki liczebności w efekcie budowy farm. W przypadku farm lądowych wyraźny wpływ na ptaki wodne dotyczy okresu pozalęgowego i ptaków żerujących. Okresowo bardzo liczne w Polsce gęsi należą do ptaków wrażliwych na płoszenie i obecność struktur terenowych, które mogą zmniejszać bezpieczeństwo. Ptaki te wymagają dużych, nieosłoniętych przestrzeni, takich jak rozległe akweny wodne stanowiące noclegowiska oraz duże, otwarte pola będące żerowiskami. Wymagania te sprawiają, że niezależnie od niskiej śmiertelności bezpośredniej, notowany jest silny odstraszący efekt obecności turbin wiatrowych na migrujące i żerujące gęsi. Powoduje on zmiany miejsc żerowania lub nawet porzucanie dotychczas zajmowanych żerowisk.

Trudno wskazać rodzaj oddziaływania, który można by uznać za najbardziej szkodliwy. Śmierć ptaków wskutek zderzeń z obiektami farm wiatrowych jest najbardziej jaskrawym aspektem, jednak jego sumaryczny wpływ na populacje ptaków może być mniejszy niż powodowany przez płoszenie czy wypieranie. Podobnie, trudno jest wskazać szczególnie wrażliwą grupę ptaków. Szponiaste uważa się za szczególnie podatne na oddziaływanie wiatrowni, co wynika z ich stosunkowo dużej śmiertelności oraz licznych udokumentowanych przykładów rozbijania się gatunków zagrożonych. Jednak efekt wypłaszania nie jest już tak wyraźny i ptaki te regularnie żerują i gniazdują w pobliżu funkcjonujących farm, a nawet budują gniazda na kratownicowych wieżach turbin. Podobnie reagują wróblowe, mewy czy rybitwy. Z kolei blaszkodziobe i siewkowate są dość rzadko wykazywane wśród ofiar kolizji, za to większa jest ich podatność na wypłaszanie. Przykłady te wskazują, że niewłaściwe jest rozłączne traktowanie poszczególnych rodzajów oddziaływania. Przy dokonywaniu ocen oddziaływania farm na ptaki należy uwzględniać je łącznie.

Elektrownie wiatrowe mogą stanowić istotne zagrożenie dla nietoperzy, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej czy ponadregionalnej. Inwestycje tego typu negatywnie oddziałują na nietoperze na kilka sposobów, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji, np.: utrata kryjówek i miejsc żerowania oraz lokalnych tras przelotowych w trakcie budowy. Negatywny wpływ elektrowni wiatrowych na nietoperze ujawnia się najsilniej na etapie eksploatacji. Działanie odstraszące, prowadzące do opuszczenia żerowisk lub tras przelotu (szczególnie wiosną i latem w odniesieniu do nietoperzy osiadłych), a także efekt bariery na szlakach migracyjnych, są bardzo słabo poznane.

Dane przyrodnicze zawarte w karcie informacyjnej przedsięwzięcia nie zawierają szczegółowych danych przyrodniczych, na podstawie których można ocenić ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na ptaki, w związku z czym nałożono konieczność przeprowadzenia oceny uwzględniającej przeprowadzenie badań w terenie. Dane zbierane w ramach monitoringu przedrealizacyjnego służą do uzyskania podstawowej, informacji o awifaunie terenu farmy i obszarów bezpośrednio przyległych, w tym na temat: składu gatunkowego i liczebności awifauny w cyklu rocznym, liczebności gatunków kluczowych, zagęszczenia wszystkich gatunków ptaków w głównych okresach roku, natężenia i sposobu wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki (w szczególności: drapieżniki i inne gatunki o dużych rozmiarach ciała, migranty dalekodystansowe, ptaki tworzące lokalne koncentracje żerowiskowe i noclegowiskowe).

Dopuszcza się wykorzystanie danych z karty informacyjnej przedsięwzięcia, na podstawie których wykonany zostanie opis elementów przyrodniczych, pod warunkiem spełnienia przesłanek dedykowanych badaniom inwentaryzacyjnym, tj. danych posiadających walor danych naukowych (np. inwentaryzacja terenu na potrzeby planowanej lub innej inwestycji na tym terenie albo wcześniejsze inwentaryzacje, nie starsze niż 3 lata).

f) obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko umożliwi określenie wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na warunki środowiska w miejscu jego realizacji oraz w jego pobliżu w porównaniu do stanu obecnego.

g) obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko umożliwi określenie wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.

h) gęstość zaludnienia:

Gęstość zaludnienia na terenie gminy Góra Kalwaria wynosi ok. 199 os./km².

i) obszary przylegające do jezior:

Inwestycja nie znajduje się na obszarach przylegających do jezior.

j) uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej:

W rejonie realizacji przedsięwzięcia brak jest uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

k) wody i obowiązujące dla nich cele środowiskowe:

Zgodnie z opinią Dyrektora ZZ, planowane zamierzenie inwestycyjne nie będzie stwarzać zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód, w tym będzie odbywało się w sposób zapewniający nienaruszalność przepisów prawnych dotyczących ochrony wód, określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

3) Rodzaj, cechy i skala możliwego oddziaływania rozważanego w odniesieniu do kryteriów wymienionych w pkt 1 i 2 oraz w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, wynikające z:

a) zasiegu oddziaływania – obszaru geograficznego i liczby ludności, na którą przedsięwzięcie może oddziaływać:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko pozwoli na określenie zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia.

b) transgranicznego charakteru oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze:

Ze względu na rodzaj planowanej inwestycji oraz jej lokalizację nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

c) charakteru, wielkości, intensywności i złożoności oddziaływania, z uwzględnieniem obciążenia istniejącej infrastruktury technicznej oraz przewidywanego momentu rozpoczęcia oddziaływania:

Na podstawie informacji zawartych w posiadanej dokumentacji nie można stwierdzić braku możliwości wystąpienia oddziaływania o znacznej wielkości lub złożoności. Przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwoli dokładnie określić wielkość i złożoność oddziaływania.

d) prawdopodobieństwa oddziaływania:

Informacje zawarte w dokumentacji potwierdzają wystąpienie oddziaływań na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.

e) czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania:

Z informacji zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że przedsięwzięcie będzie oddziaływać na środowisko, jednakże przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozwoli na dokładne określenie rodzaju i skali możliwego oddziaływania inwestycji na środowisko wynikających z czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania.

f) powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem:

Przeprowadzenie oceny oddziaływania pozwoli ocenić czy oddziaływania planowanego zamierzenia inwestycyjnego będą podlegały kumulacji z oddziaływaniami innych przedsięwzięć w stopniu powodującym zwiększenie lokalnych uciążliwości.

g) możliwości ograniczenia oddziaływania:

Raport oś powinien wskazać skuteczne metody minimalizowania prognozowanego oddziaływania na środowisko.

Po analizie przedłożonych dokumentów, biorąc pod uwagę powyższe postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy o oś na niniejsze postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia zażalenia strona może zrzec się prawa do wniesienia zażalenia wobec organu administracji publicznej, który wydał postanowienie.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia przez ostatnią ze stron postępowania, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w
Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [REDACTED],
2. [REDACTED],
3. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa,
4. aa

Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy o oś otrzymują:

1. Dyrektor Zarządu Zlewni w Warszawie
Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
ul. Elektronowa 2, 03-219 Warszawa,
2. Mazowiecki Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny w Warszawie
ul. Żelazna 79, 00-875 Warszawa.